

عنوان مقاله:

ارزیابی پایداری تولید علوفه چند گونه مرتعی، در مراتع کوهستانی البرز میانی- استان قزوین

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 19، شماره 2 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

سعید رشوند - - مربی پژوهشی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان قزوین

هوشمند صفری - مربی پژوهشی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمانشاه

پروانه عشوری سنجابی - کارشناس ارشد محیط زیست دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

در این پژوهش پایداری تولید علوفه تعدادی از گونه‌های مراتع کوهستانی الموت قزوین ارزیابی شد. این مراتع کوهستانی جزو حوزه آبریز جنوبی رشته‌کوه‌های البرز میانی است و در ارتفاعات شمال شرقی شهرستان قزوین قرار دارد. میزان تولید در هکتار ۲۴ گونه طی چهار سال، با توجه به تراکم گونه در هکتار و میزان تولید هر پایه در ۴ تکرار بصورت ماهیانه اندازه‌گیری شد. تجزیه واریانس مرکب برای تولید کل علوفه خشک گونه‌های مورد بررسی برحسب کیلوگرم در هکتار با ۴ تکرار در قالب طرح کاملاً تصادفی برای داده‌های حاصل از ۴ سال انجام شد. نتایج تجزیه واریانس، اختلاف معنی‌داری را ($P < 0.05$) در بین سالها و در بین گونه‌ها نشان داد. براساس مقایسه میانگین به روش دانکن در سطح یک درصد و تجزیه خوشه‌ای گونه‌ها برای تولید علوفه به روش Ward، گونه‌های *Cousinia billardieri*، *Eryngium*، *Verbascum speciosum*، *Artemisia aucheri*، *Agropyron intermedium* و *Cirsium esfandiari* تولید علوفه بیشتری نسبت به سایر گونه‌ها داشتند، اثر متقابل گونه در سال در سطح یک درصد معنی‌دار شد و براساس میانگین تولید علوفه بدست‌آمده در چهار سال مطالعه برای گونه‌های مورد بررسی عوامل پایداری محاسبه شد. عامل‌های CV_i ، S^2_{di} و R^2_i روند یکسانی در معرفی گونه‌های پایدار داشتند و بیشتر گونه‌های پایدار براساس این عامل‌ها تولید علوفه ضعیفی نشان دادند. عوامل W^2_i ، bi و S^2_{yi} نیز روند مشابهی در بیان پایداری گونه‌ها داشتند، و بیشتر گونه‌های پایدار براساس این سه عامل تولید علوفه متوسطی نشان دادند. در مجموع با توجه به عوامل پایداری دو گونه *Cousinia esfandiari* و *Artemisia aucheri* پایداری تولید مطلوبی براساس بیشتر عوامل پایداری نشان دادند. گونه‌های *Agropyron intermedium* و *Cirsium haussknechtii* حساس به شرایط نامناسب سالیانه نبودند، و از طرف دیگر گونه‌های *Verbascum speciosum* و *Eryngium billardieri* به شرایط نامطلوب حساسیت بالایی داشتند، بنابراین دو گونه *Agropyron intermedium* و *Artemisia aucheri* قابل معرفی برای برنامه‌های احیاء مرتع مورد نظر می‌باشند.

کلمات کلیدی:

تولید علوفه، پایداری تولید، مرتع، قزوین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632791>

